

# Kanta-palvelujen käyttöönottojen painopisteet vuonna 2022

Outi Lehtokari

kanta@kanta.fi

Kan  
ta

# Vuonna 2022 tärkeimmät käyttöönotettavat ominaisuudet

1. Asiakastietolain ja sote-lakien muutokset
    - Uusi informointi, luovutuslupa (oltava käytössä terveydenhuollon järjestelmissä viimeistään 1.1.2023)
    - Hyvinvointialueiden muodostaminen ja rekisterinpitäjäm muutokset
    - Yksityisen terveydenhuollon Potilastiedon arkiston käyttöönotot
  2. Huoltajan asiointi alaikäisen lapsen puolesta
  3. Keskeisten terveystietojen yhteenvedot (tasonnosto 2016)
  4. Resepti-palvelu: Rakenteinen annostus käyttöönotettavissa 3/2022 lähtien
    - Lääketietokannan muutokset otettava käyttöön 1.1.2023 mennessä
    - Rakenteinen annostus 12/2024 mennessä
- 
1. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönotot
    - II-vaiheen tietosisällöt edellytys lakisääteisellä liittymisellä 1.9.2024 mennessä
    - Rekisterinkäyttöoikeus

# Muut käyttöönotettavissa olevat Kanta-palvelujen ominaisuudet 2022

- Kuva-aineistojen arkisto
- Todistusten ja lausuntojen tallennus Potilastiedon arkistoon + välitys
- Ostopalveluvaltuutus 1.0 (+ versio 2.0)
- Lähetete- ja hoitopalaute
- Terveys- ja hoitosuunnitelma
- Suun terveydenhuollon tietosisällöt
- Ensihoitokertomus (STM koordinoi käyttöönottoja)
- Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto I-vaihe
- Vanhojen potilastietojen arkisto (vapaaehtoisista)
- Sairaala-apteekkiresepti

# Käyttöönottojen tilanne

# Käyttöönottojen tilanne – Huoltajan asiointi alaikäisen puolesta

- Alaikäisen puolesta-asioinnin toiminnallisuuksien käyttöönotto mahdollistaa, että huoltaja näkee yli 10-vuotiaiden alaikäisten terveydenhuollossa syntyneet tiedot Omakannassa
- Käyttöönotoille on suuri poliittinen paine – paine on siirtynyt terveydenhuollon toimijoiden suuntaan, koska Kanta-palvelujen näkökulmasta käyttöönotto on ollut mahdollista 10/2020 alkaen.
- Lainsäädännössä ei ole määritelty siirtymäaikaa toiminnallisuuden käyttöönotolle.
- Lähes kaikissa järjestelmissä on käyttöönottovalmius alaikäisen puolesta-asiointiin.
  - Testaamassa Apotti ja Esko
- Julkisen terveydenhuollon organisaatioista 15 % on ottanut toiminnallisuuden käyttöön
- Yksityisen sektorin toimijoista 353 kpl on ottanut toiminnallisuuden käyttöön

# Käyttöönottojen tilanne – Keskeisten terveystietojen yhteenvedot

- Käyttöönotto on 2-vaiheinen
  - **Tasonnosto 2016 käytössä järjestelmiin:** Järjestelmien tulisi käyttää vuoden 2016 määrittelyjen mukaisia tietosisältöjä. Tasonnosto parantaa merkittävästi keskeisten terveystietojen datan laatua ja yhdenmukaisuutta Potilastiedon arkistossa
  - **Keskeisten terveystietojen hyödyntäminen:** Järjestelmiin tulisi toteuttaa keskeisten terveystietojen yhteenvetojen haku. Uusi tapa hakea ja näyttää tietoa potilastietojärjestelmässä parantaa merkittävästi tiedon hyödyntämistä Potilastiedon arkistosta.
- Järjestelmä ei saa uutta vaatimuksenmukaisuustodistusta, jos se ei ole toteuttanut tasonnostoa.
- STM:n vaiheistusasetuksen mukaan rakenteisten keskeisten terveystietojen tallentaminen olisi pitänyt aloittaa vuoden 2019 loppuun mennessä ja niiden hyödyntäminen vuoden 2020 loppuun mennessä.
- Marraskuun 2021 loppuun mennessä vain Apotti- ja eRa-järjestelmien käyttäjät tuottavat tietoa Potilastiedon arkistoon 2016 tietosisältöjen mukaisesti.
- Julkisen terveydenhuollon organisaatiosta siis 3,1 % tuottaa tietoa Kantaan viimeisten vaatimusten mukaisesti.

# Käyttöönottojen tilanne – Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto

- II-vaiheen tietosisällöt mahdollistavat rakenteisen tallentamisen Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon ja tietojen näyttämisen asiakkaalle Omakannassa.
- Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto on otettava käyttöön
  - Julkisen sosiaalihuollon palvelunantajat ja julkisen sosiaalihuollon lukuun toimivat yksityiset palvelunantajat viimeistään 1.9.2024.
  - Yksityisen sosiaalihuollon palvelunantaja viimeistään 1.1.2026.
- II-vaiheen tietosisältöjen tallentaminen on edellytys lakisääteisen käyttöönnoton toteutumiselle.
- Rekisterikäyttöoikeuden käyttöönotto julkisella sektorilla mahdollistaa yksityisten palvelunantajien käyttöönnotot.
- I-vaiheen tietosisällöillä voi ottaa Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöön vuoden 2022 loppuun asti.
- I-vaiheen tietosisällöillä Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston on ottanut käyttöön 68 % julkisen sosiaalihuollon toimijoista ja 9 kpl yksityisen sektorin toimijoista.

# Käyttöönottojen tilanne muut ominaisuudet

- Todistusten ja lausuntojen arkistointi ja välitys – 37 % julkisista toimijoista
- Kuva-aineistojen arkisto – 70 % sairaanhoitopiireistä ja 1 kpl yksityisistä
- Ostopalveluvaltuutus 1.0 – 8 järjestäjäorganisaation käyttöönottoa
- Lähetete- ja hoitopalaute – yksittäisiä käyttöönottoja
- Terveys- ja hoitosuunnitelma – yksittäisiä käyttöönottoja
- Suun terveydenhuollon tietosisällöt – käyttöönotot edelleen osin kesken julkisessa terveydenhuollossa
- Ensihoitokertomus (STM koordinoi käyttöönottoja) – 2 pilotti sairaanhoitopiiriä ottanut käyttöön
- Vanhojen potilastietojen arkisto (vapaaehtoista) – 16 % julkista organisaatiota



# Kanta

## Kiitos

Olemme myös somessa

  @kantapalvelut

# Uudistettu käyttöönottojen tukimalli

Kanta-info 16.12.2021

Jaana Nissilä, Liiketoiminnan asiantuntija

Kan  
ta

# Kanta-palvelujen asiakastyytyväisyyskysely organisaatioasiakkaille 2021 – Tuloksia käyttöönoton tuen osalta

- Kanta-palvelujen asiakastyytyväisyyskyselyn tarkoituksena on selvittää Kanta-palvelut käyttöön ottaneiden sosiaali- ja/tai terveydenhuollon organisaatioasiakkaiden tyytyväisyyttä muun muassa Kanta-palvelujen kehittämiseen, asiakasyhteistyöhön, tekniseen toimivuuteen ja viestintään
- Asiakastyytyväisyyskyselyitä toteutettu aikaisemmin vuosina 2015, 2017, 2018 ja 2020
- Vuoden 2021 asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin pääosin samalla pohjalla kuin vuoden 2020 kysely
- Kysely oli avoinna 27.9.–24.10.2021
- Kyselyn lähetettiin Kelan Kanta-palveluille ilmoitetuille hallinnollisille yhteyshenkilöille

# Kanta-palvelujen tarjoama tuki, täysin tai jokseenkin samaa mieltä olleiden osuus vastaajista (%), julkinen sektori 2020 ja 2021



# Kanta-palvelujen tarjoama tuki, täysin tai jokseenkin samaa mieltä olleiden osuus vastaajista (%), yksityinen sektori 2020 ja 2021



# Käyttöönottojen kansallinen tuki – tuttua ennestään

- Kela tukee ja ohjaa sote-organisaatioita Kanta-palvelujen käyttöönotoissa
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) toimii sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ja kirjaamisen asiantuntijana.
- Käyttöönotto > valmistelut, joita palvelunantajalta edellytetään, jotta se voi aloittaa palvelun käytön tai laajentaa jo käytössä olevan palvelun käyttöä
- Kela järjestää keskitettyä tukea käyttöönottojen valmisteluihin
- Keskitetyn tuen toteutustavat vaihtelevat sen mukaan, mitä palvelunantaja on ottamassa käyttöön
  - Ydinpalvelun käyttöönotto (Resepti-palvelun, Potilastiedon arkiston tai Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käytön aloitus)
  - Ydinpalvelun laajennus (esim. Potilastiedon arkiston käytön laajentaminen A-todistusten arkistoinneilla tai Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöä voidaan laajentaa esim. vanhojen asiakasasiakirjojen arkistoinnista 1. vaiheen toiminnallisuuksiin liittyviin uusiin asiakasasiakirjoihin.)

# Päivitetty käyttöönoton tuen malli

- Käyttöönoton tuen mallia on päivitetty asiakaspalautteiden pohjalta
- Muutokset tulevat voimaan 1.1.2022
- Muutokset tuovat joustavuutta
- Kanta.fi-sivuja on päivitetty
  - [Käyttöönoton ohjeet](#)
  - [Käytön laajennuksen ohjeet](#)
  - [Käyttöönottoon ilmoittautuminen](#)
- Aiemmille käyttöönoton jaksoille ilmoittautuneet organisaatiot siirretään automaattisesti Kelan toimesta uuteen käyttöönottoon. Ei vaadi toimenpiteitä organisaatiolta.



# Mikä muuttuu 1.1.2022?

## Ennen

1. Käyttöönoton jaksoja kolme vuodessa
2. Ilmoittautuminen jaksolle tietyn aikaa auki
3. Käyttöönotto viimeistään jakson päättyessä
4. Yhteinen ilmoittautumislomake ydinpalvelun käyttöönottajille ja käytön laajentajille (ilmoittautumisajat eri pituiset)
5. Ydinpalvelun käyttöönottajalle: yhteinen käyttöönottojen valmistelutilaisuus
6. Toimintatapa- ja toimintamallikoulutukset

## 1.1.2022 alkaen

1. Ei jaksoja, jatkuva ilmoittautuminen
2. Käyttöönotto tehdään viimeistään vuoden sisällä ilmoittautumisesta
3. Erilliset ilmoittautumislomakkeet ydinpalvelun käyttöönottajille ja käytön laajentajille
4. Ydinpalvelun käyttöönottajalle: koulutustallenteet + ohjaustunti
5. Ydinpalvelun käyttöönottaja ilmoittautuu ajallisesti itselleen sopivalle ohjaustunnille
6. Toimintatapa- ja toimintamallikoulutukset

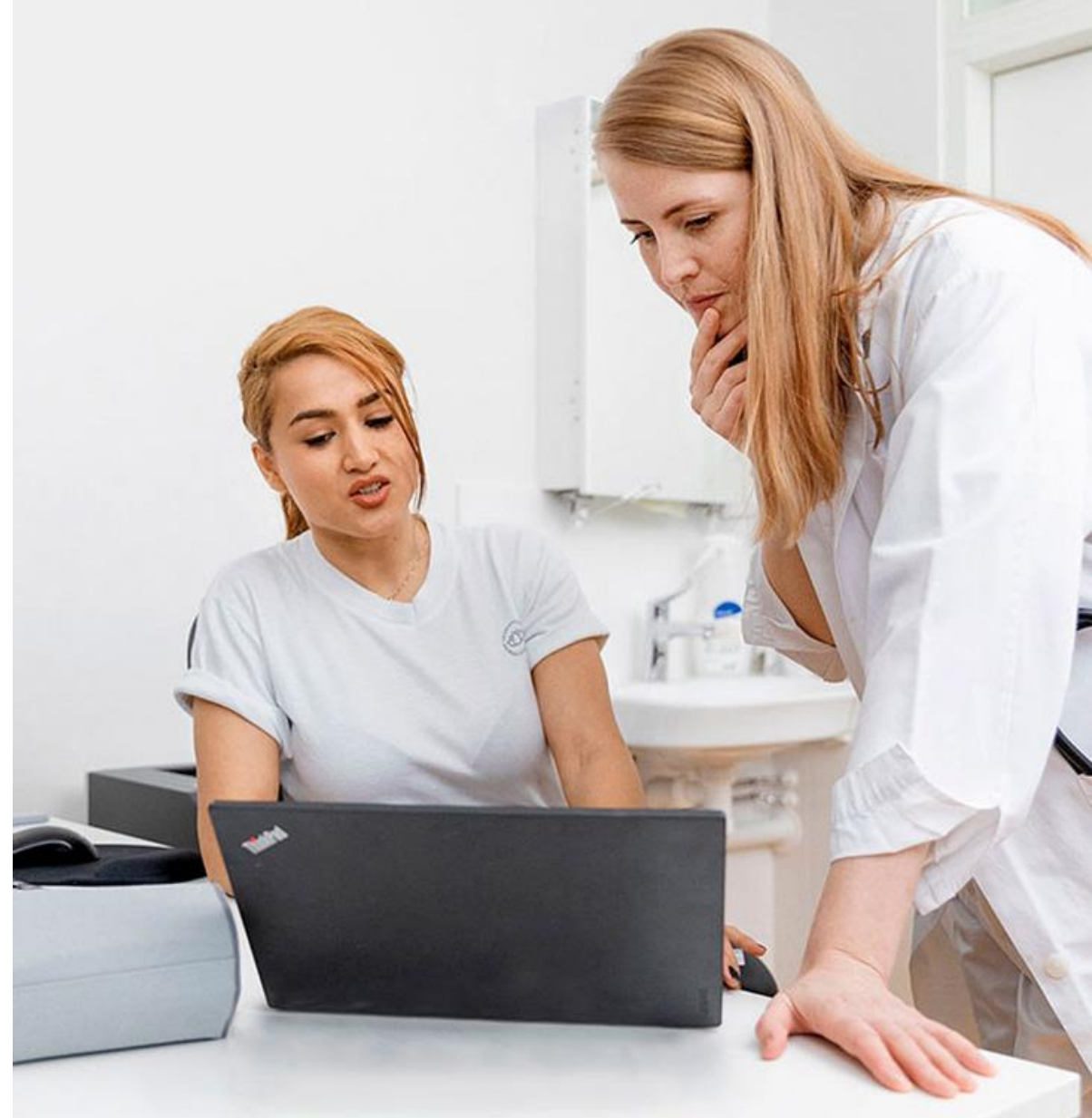


# Tarjottava tuki

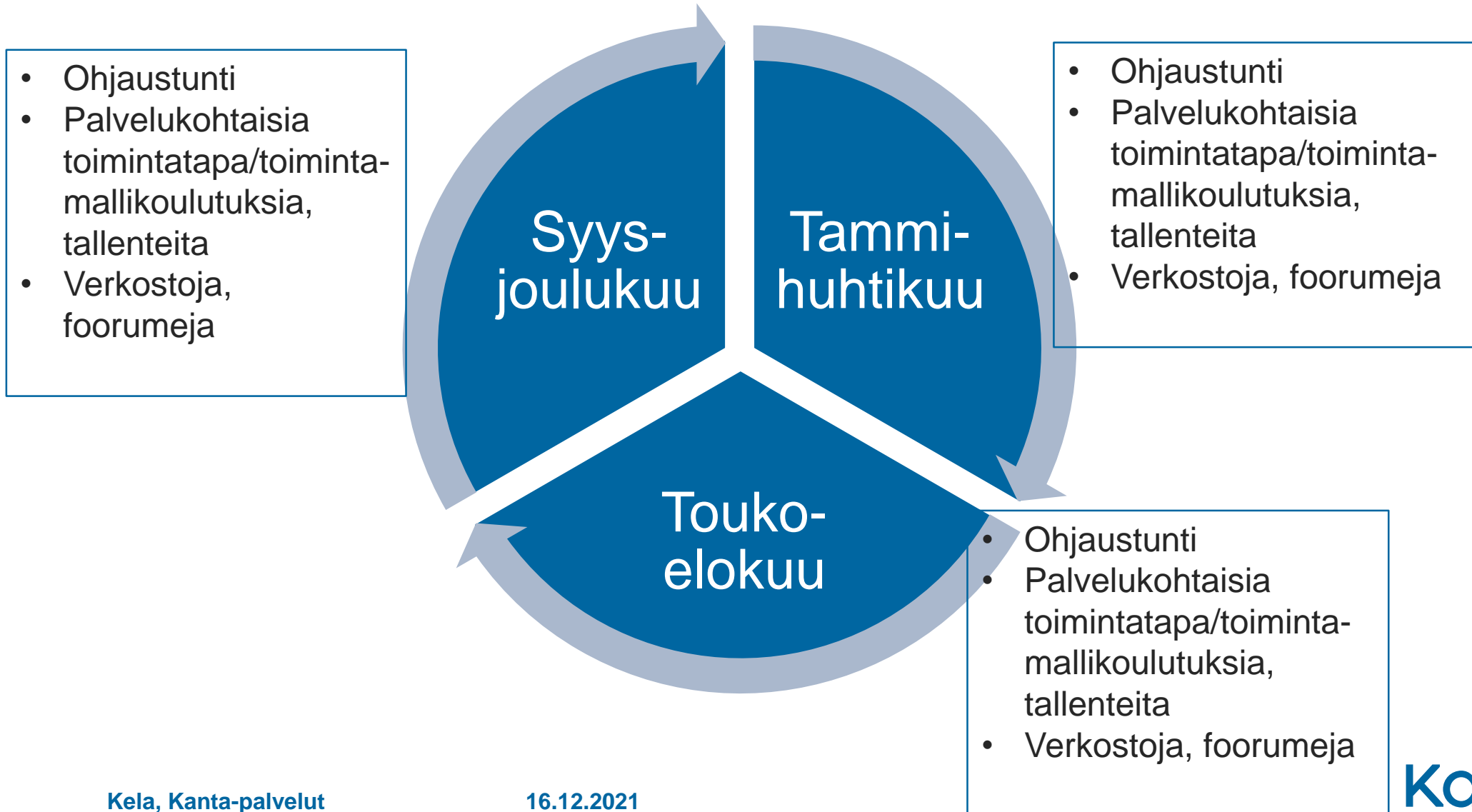
- Ilmoittautumalla käyttöönottoon sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantaja saa valtakunnallista tukea ja ohjausta.
  - Ilmoittautuminen auki ympäri vuoden, palvelunantaja voi ilmoittautua käyttöönottoon sopivaksi katsomanaan ajankohtana. Uudet ilmoittautumislomakkeet tulevat pian kanta.fi-sivuille.
- Kela saa ilmoittautumisista tietoa käyttöönottojen käynnistymisestä kansallisen tuen ja ohjauksen suunnittelemiseksi.
- Käyttöönoton ohjaustunnit
  - Tarkoitettu Kanta-palvelujen ydinpalveluja käyttöönottaville, muut voivat osallistua kertauksena halutessaan. Kela järjestää ohjaustunnit yhteistyössä THL:n ja DVV:n kanssa.
  - Ohjaustuntien ja koulutustallenteiden tavoitteena on muodostaa sote-organisaatioille kokonaiskuva Kanta-palvelujen käyttöönottoprosessista ja siihen kuuluvista käyttöönoton tehtävistä.
  - Ohjaustunnilla käsitellään käyttöönoton valmistelutilaisuuden koulutustallenteisiin liittyviä kysymyksiä.
- Toimintamalli- ja toimintatapakoulutukset
  - Tarkoitettu kaikille toiminnallisuutta käyttöönottaville
  - Kerrotaan käyttöönoton edellyttämistä organisaation toiminnallisista muutoksista ja niissä huomioitavista asioista

# Käyttönotot tietojärjestelmätoimittajien tuella edelleen mahdollisia!

- Kela toivoo ilmoittautumista jokaiselta ydinpalvelua käyttönottavalta palvelunantajalta
  - Yhtenäiset käytänteet
  - Yhtenäinen tuki (mm. tietoturvasuunnitelman päivitys)
- Järjestelmätoimittaja voi järjestää asiakkaidensa käyttönoton tuen kuten tähänkin asti
- Palvelun laajentajien osalta käyttöönottoon ilmoittautuminen palvelun ja tarpeen mukaan



# Käyttöönottojen tuen vuosikello



# Kanta<sup>+</sup>

## Kiitos!

Olemme myös somessa

  @kantapalvelut